

Uçuş Elverişlilik Sertifikasyonunda Konfigürasyon Yönetiminin Önemi

*(Importance of Configuration Management
in Airworthiness Certification)*

18 Kasım 2019

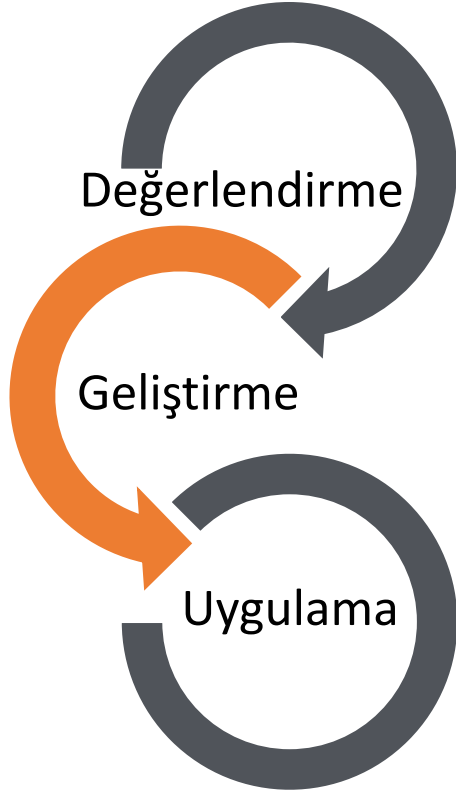
Nazan GÖZAY GÜRBÜZ

Kurucu, Danışman, Eğitmen

Founder, Instructor

BSME, MSME, EMBA

Organizasyonun mevcut durumunun askeri ve sivil havacılık mevzuatlarına göre değerlendirilmesi

Organizasyon alt yapısı için yol haritasının belirlenmesi ve emniyetli tasarım için gerekli süreçlerin oluşturulması

Eğitim ve koçluk faaliyetleri ile yetkinliğin kazandırılması

Uçuş elverişlilik, belirli bir hava aracı konfigürasyonunun, onaylanmış kullanım şartları ve sınırlandırmalar içerisinde, emniyetle uçuşunu başlatabilme, sürdürebilme ve sonlandırabilmesi durumudur.

Uçuş Elverişlilik

Teknik Uçuş Elverişlilik

Sürekli Uçuş Elverişlilik

Tasarım
Faaliyetleri ve
Yetkili
Organizasyonlar

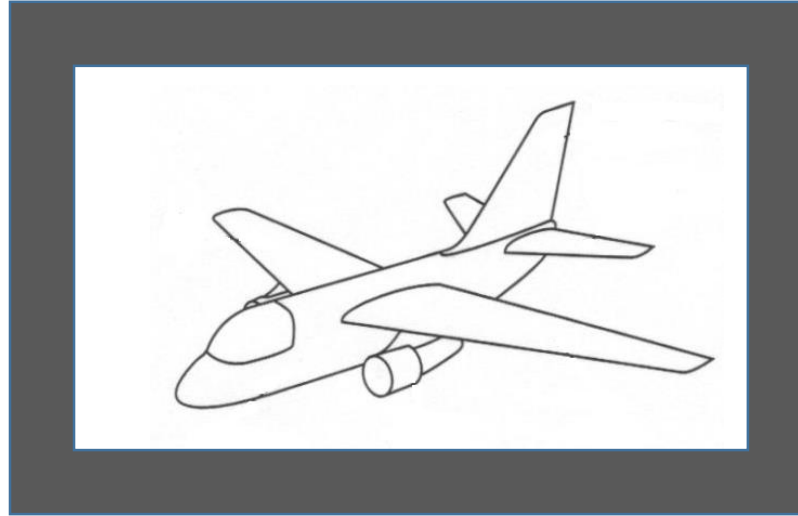
Üretim
Faaliyetleri ve
Yetkili
Organizasyonlar

Bakım
Faaliyetleri ve
Yönetimi
Yetkili Personel
ve Eğitimleri

Uçuş Elverişlilik Sertifikasyonu Süreci

Girdiler

Sertifikasyon
Standartları (FAR/CS
23, 25, 29, MIL-
HDBK-516,..)
Endüstri Standartları
(SAE, RTCA,..)
Müşteri
Gereksinimleri

Çıktılar

Tip Tasarım (Teknik
resimler, malzeme
spesifikasyonları,
uyum dokümanları,
uçuş, bakım el
kitapları, ...)

Otoriteler (SHGM, FAA, EASA, ..), Tasarım/Üretim
Organizasyonları, Alt Yükleniciler, Tedarikçiler

Tip
Sertifikası

Uçuş
Elverişlilik
Sertifikası

İlave
Tip
Sertifikası

TİP TASARIM

Seri
Üretim

Konfigürasyon
Değişikliği

DEĞİŞİKLİK
TASARIMI

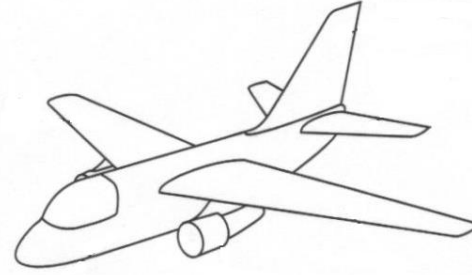

Sertifikasyon gereksinimlerini karşılayan onaylı **tip tasarım verisi**

Onaylı tasarım verisine göre üretilmiş uçaklar

Sertifikasyon gereksinimlerini karşılayan onaylı **değişiklik tasarımı verisi**

Uçak
Üreticileri

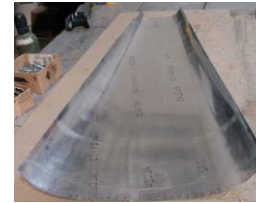
Tier 1
Alt Yükleniciler

Tasarım ve Üretim
Sistem/Parça/Cihaz

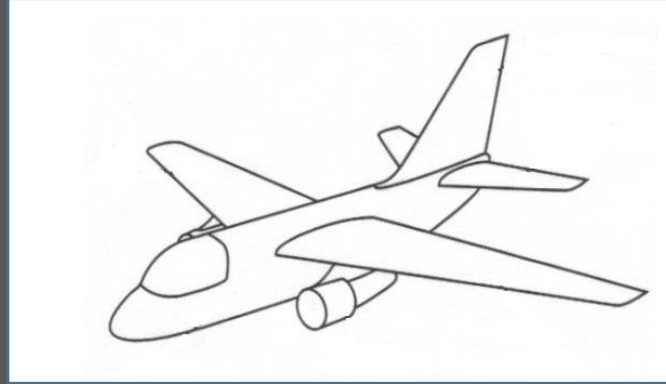
Tier 2
Tedarikçiler

Tier 1 için detay parça üreticileri

Business Jet Uçaklar
≈ 250,000 - 500,000

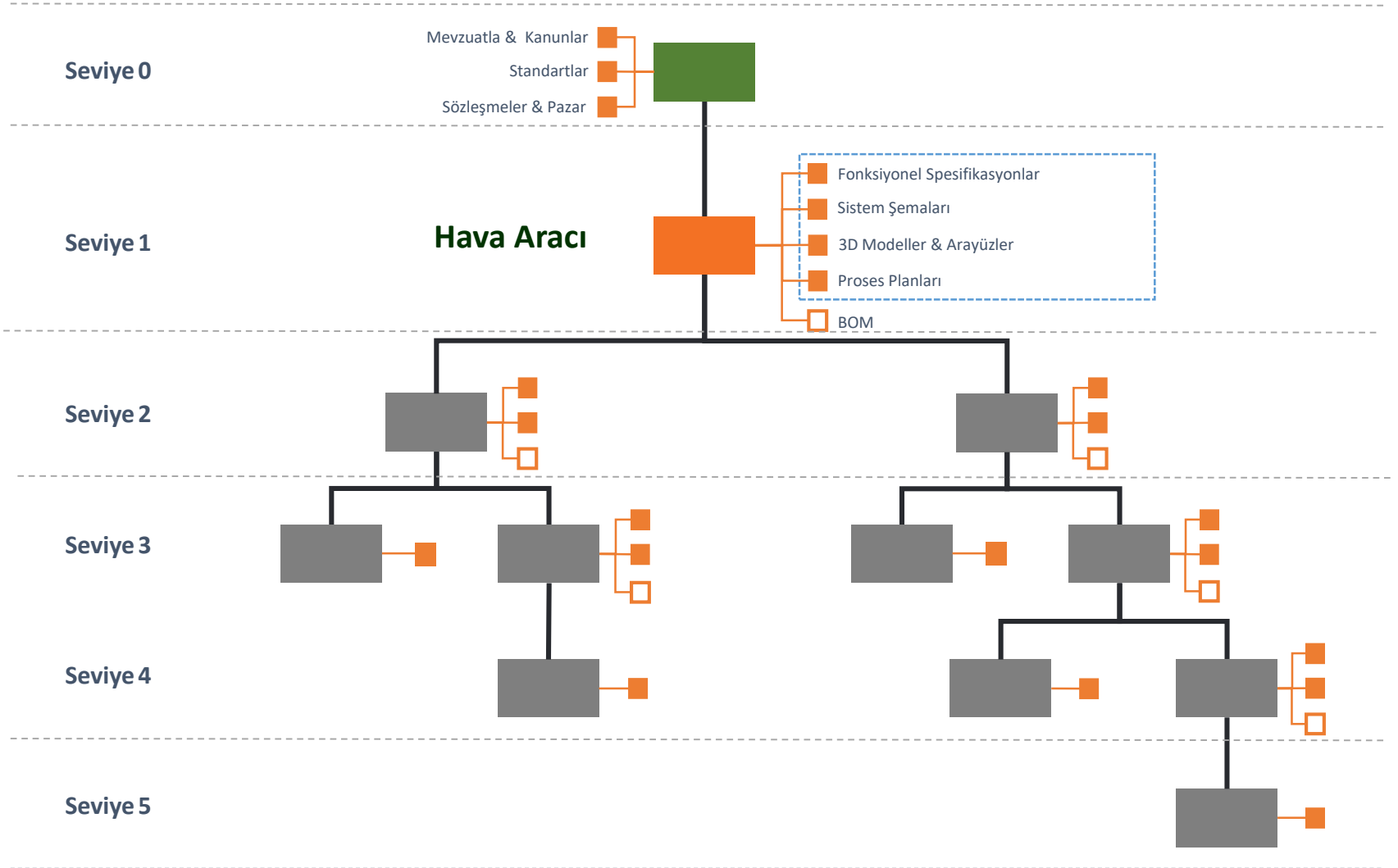
Geniş Gövdeli
Uçaklar
(767, 777,
A340)
≈ 1,200,000 -
3,000,000

Dar Gövdeli
Uçaklar (737,
757, A320)
≈ 500,000 -
1,200,000

Jumbo Uçaklar (747, A380)
≈ 3,000,000 - 7,000,000

Sistem içi ve sistemler arası arayüzler?
Kompleks yazılım ve donanım entegrasyonu?

Yazılım
Konf.

Kompleks
Donanım
Konf.

Sistem ve
Uçak
Entegrasyonu

Ekipman
Konf.

Uçuşa Elverişlilik

- Tanımlama (Kritik parçalar, parça ve seri numarası ile tanımlanmalı)
- Mühendislik ve uçuşa elverişlilik Değerlendirmeleri
- Bağımsız Denetimler
- Konfigürasyon Durumunun Havacılık Otoritesine Sunulması

Sürekli değişen konfigürasyonun

uçuşa elverişliliğinin değerlendirilmesi ve sağlanması zorunludur

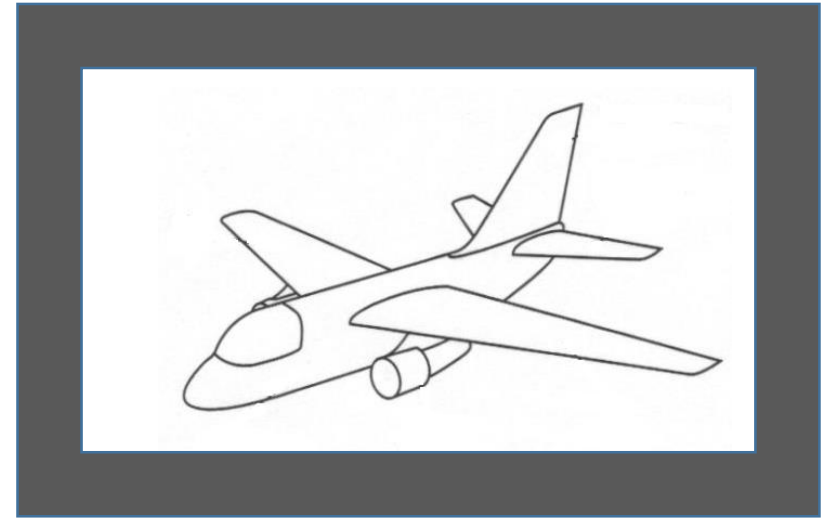
Konfigürasyon

- Ürünün Tanımlanması
- Değişiklik Kontrolü
- Konfigürasyon Denetimleri
- Konfigürasyon Durum Takibi ve Raporlaması

Uçuş Test Emniyeti Değerlendirmesi

- Test uçağı konfigürasyonu ve ilgili dokümantasyon
- Karşılanamayan uçuşa elverişlilik gereksinimleri ve risklerin değerlendirilmesi
- Uçağın tanımlanmış uçuş için emniyetli durumda olduğunu gösteren kanıtlar
- Tasarım değişiklikleri ve tasarım gözden geçirmeleri
- Uygunsuzluk (Non-conformity) raporları
- Uygunluk (Conformity) raporları
- Uçuş test plan ve prosedürleri
- ....

Uçuş Test Konfigürasyonu

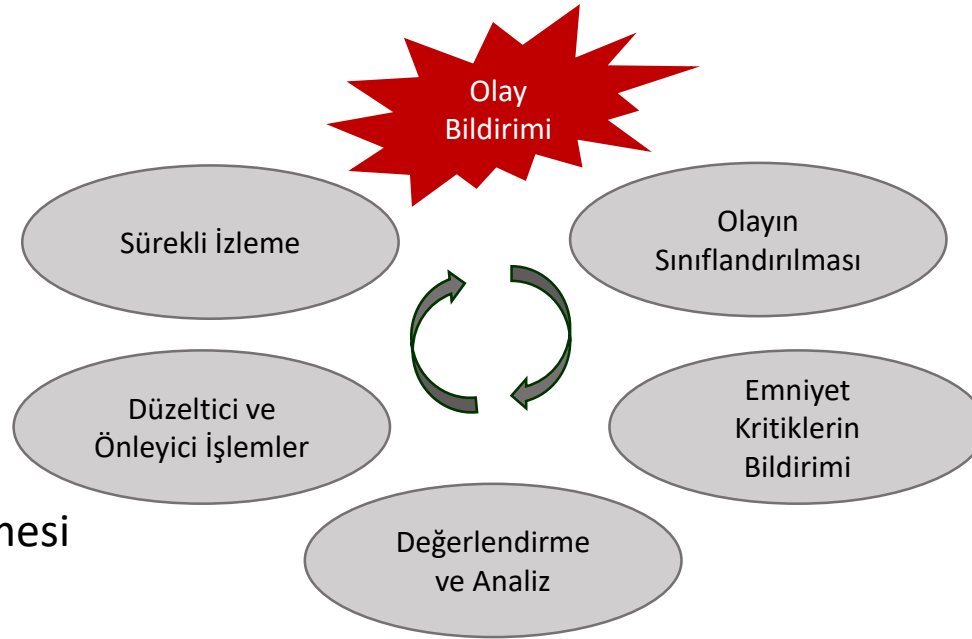

**Konfigürasyon Durum Takibi
ve Raporlaması**

Tasarım Organizasyonları

- Problemlı parça/cihazın değerlendirilmesi
- Hangi uçaklara takıldığının belirlenmesi
- Kök nedenlerin belirlenmesi
- Çözümlerin üretilmesi
- Uygulama talimatlarının oluşturulması
- ....

Havacılık Otoriteleri

- Raporlanan olayların analizi
- Uçuşa Elverişlilik Direktiflerinin Yayınlanması

Operatörler

Olay Bildirimlerinin Yapılması

Tasarım Organizasyonu Konfigürasyon Kayıtları

- ✓ Arızalı parça, cihaz, yazılım versiyonu?
- ✓ Üretildiği lot, batch nosu?
- ✓ İlgili tasarım verisi (test, analiz, kalite kayıtları,...)?
- ✓ Takıldığı uçaklar?

Kazalar/Olaylar

Kritik parçaların belirlenmesinde ve ham malzemeye kadar izlenebilirliğinde yetersizlik

Organizasyon içi ve organizasyonlar arası iletişim eksikliği

Parça ve ilgili doküman konfigürasyonu uyumluluğunun sağlanamaması

Üretim uygunsuzluklarının ve tasarım değişikliklerinin etkisinin tam belirlenememesi

Ana yüklenici ve tasarım alt yüklenicilerinin konfigürasyon uyumluluğunu sağlayamamaları

Uyum ve uyumluluk kontrollerinin yeterli seviyede yapılamaması

YETKİNLİK

Uzmanlık bazlı yetkinlik gelişimi

BAĞIMSIZ TEKNİK KONTROL

Teknik gözden geçirmelerin yetkin personel tarafından yapılması

ORGANİZASYON KÜLTÜRÜ

Ortak anlayışın ve kültürün geliştirilmesi

DOĞRU TEKNİK VE YÖNTEMLER

Doğru zamanda doğru analiz ve değerlendirmelerin yapılması

KONFIGÜRASYON YÖNETİMİ

Ürün ömür döngüsü boyunca konfigürasyon yönetimi

BAĞIMSIZ İZLEME

Proje spesifik planlara göre denetim ve değerlendirmeler

Tasarım

Tasarım Güvence

Sertifikasyon

Konfigürasyon

Teşekkürler!

The information contained herein is proprietary to TAOS and shall not be reproduced or disclosed or used for any purpose.

www.taoscertification.com

nazan.gurbuz@taoscertification.com